BARNAVERNDARSTOFA

Samanburður á fjölda tilkynninga til barnaverndarnefnda og fjölda umsókna um þjónustu til Barnaverndarstofu fyrstu sex mánuði áranna 2009 og 2010

Október 2010

Í þessari samantekt er að finna samanburð á fjölda tilkynninga til barnaverndarnefnda skv. sískráningu nefndanna fyrir fyrstu sex mánuði áranna 2009 og 2010. Endanlegar upplýsingar um fjölda tilkynninga koma fram í samtölublöðum barnaverndarnefndanna sem birtast í ársskýrslu Barnaverndarstofu. Einnig er hér að finna upplýsingar um fjölda umsókna um þjónustu til Barnaverndarstofu fyrir fyrstu sex mánuði áranna 2009 og 2010.

Tilkynningar til barnaverndarnefnda

Tilkynningum til barnaverndarnefnda fjölgaði um rúmlega 3% fyrstu sex mánuði ársins 2010 samanborið við fyrstu sex mánuði ársins 2009. Þetta er svipuð fjölgun og var í samanburði fyrstu þrjá mánuði áranna 2009 og 2010, en fjölgunin þá var um 3%. Fjöldi tilkynninga var 4.933 fyrstu sex mánuði ársins 2010, en 4.765 fyrstu sex mánuði ársins 2009. Tilkynningum á höfuðborgarsvæðinu fjölgaði lítillega, en fjölgunin á landsbyggðinni var tæplega 10%. Þess ber að geta að tilkynning til barnaverndarnefndar verður að barnaverndarmáli ef tekin er ákvörðun um könnun máls í kjölfar tilkynningarinnar.

Flestar tilkynningar voru vegna áhættuhegðunar barna eða 46,7% tilkynninga fyrstu sex mánuði ársins 2010, en 47,1% fyrstu sex mánuði ársins 2009. Alls voru 31,7% tilkynninga vegna vanrækslu fyrstu sex mánuði ársins 2010, en 33,9% fyrstu sex mánuði ársins 2009. Hlutfall tilkynninga um ofbeldi var 21,2% fyrstu sex mánuði ársins 2010, en 18,7% fyrstu sex mánuði ársins 2009. Hlutfall tilkynninga vegna þess að heilsu eða lífi ófædds barns var stefnt í hættu var 0,5% fyrstu sex mánuði ársins 2010, en 0,3% fyrstu sex mánuði ársins 2009.

Í sískráningu barnaverndarnefnda var á árinu 2009 í fyrsta sinn spurt sérstaklega um áfengis-og fíkniefnaneyslu foreldra og heimilisofbeldi. Fyrstu sex mánuði ársins 2010 var hlutfall tilkynninga þar sem tilkynnt var um vanrækslu og fram kom að foreldrar voru í áfengis-og/eða fíkniefnaneyslu 7,9%. Fyrstu sex mánuði ársins 2009 var hlutfallið 9,3%. Í tilkynningum um ofbeldi var hlutfall tilkynninga þar sem um heimilisofbeldi var að ræða 4,4% fyrstu sex mánuði ársins 2010, en 2,5% fyrstu sex mánuði ársins 2009.

Flestar tilkynningar voru frá lögreglu, en hlutfall þeirra var 49,1% fyrstu sex mánuði ársins 2010, en 49,8% fyrstu sex mánuði ársins 2009.

Samanlagður fjöldi barna sem tilkynnt var um fyrstu sex mánuði ársins 2010 var 4.075 börn, en sambærileg tala fyrir árið 2009 var 3.987 börn. Tilkynnt var því um rúmlega 2% fleiri börn fyrstu sex mánuði ársins 2010 en fyrstu sex mánuði ársins 2009.

Umsóknir til Barnaverndarstofu

Umsóknum um meðferðarheimili fækkaði fyrstu sex mánuði ársins 2010 miðað við sama tímabil árið á undan. Umsóknir voru 75 fyrstu sex mánuði ársins 2010 en 78 fyrstu sex mánuði ársins 2009. Flestar umsóknir voru frá Reykjavík og nágrenni Reykjavíkur eða 74,7% umsókna fyrstu sex mánuði ársins 2010 og 78,2% árið 2009. Fleiri umsóknir bárust fyrir drengi en stúlkur bæði tímabilin, en 56% umsókna fyrstu sex mánuði ársins 2010 voru fyrir drengi og 51,3% árið 2009. Meðalaldur barna sem sótt var um meðferð fyrir var 15,4 ár fyrstu sex mánuði ársins 2010.

Alls bárust 42 umsóknir fyrstu sex mánuði ársins 2010 um Fjölkerfameðferð (MST), en 28 umsóknir fyrstu sex mánuði ársins 2009. Fjölkerfameðferð (MST) snýr að fjölskyldum unglinga með fjölþættan hegðunarvanda sem kominn er á það alvarlegt stig að vistun unglings utan heimilis er talin koma til greina. Markhópurinn eru unglingar á aldrinum 12-18 ára og fer meðferðin fram á heimilum fólks. Nýtt MST meðferðarteymi tók til starfa í mars s.l. og fjölgaði þerapistum þá úr fjórum í sex. Meðalaldur barnanna sem sótt var um fyrir var rúmlega 14 ár. Sótt var um fyrir jafn margar stúlkur og drengi fyrstu sex mánuði ársins 2010, en umsóknir fyrstu sex mánuði ársins 2009 voru í 71,4% tilvika fyrir drengi.

Umsóknum um fósturheimili fyrir börn fjölgaði úr 55 í 63 á umræddu tímabili. Flestar umsóknir voru um tímabundið fóstur eða 77,8% fyrstu sex mánuði ársins 2010, en 82% fyrstu sex mánuði ársins 2009. Fleiri umsóknir bárust fyrir drengi en stúlkur, en 52,4 umsókna voru fyrir drengi fyrstu sex mánuði ársins 2010 og 56,4% fyrstu sex mánuði ársins 2009.

Í Barnahúsi voru rannsóknarviðtöl samtals 123 fyrstu sex mánuði ársins 2010, en 137 fyrstu sex mánuði ársins 2009. Stúlkur voru í meirihluta þeirra barna sem komu í rannsóknarviðtöl, 67,5% fyrstu sex mánuði ársins 2010 og 75,7 % fyrstu sex mánuði ársins 2009.

Fyrstu sex mánuði ársins 2010 voru 132 vistanir á neyðarvistun Stuðla, sami fjöldi og fyrir sambærilegt tímabili árið á undan. Vistunardögum fækkaði fyrstu sex mánuði ársins 2010 miðað við sama tímabil árið á undan úr 804 dögum í 782 daga. Fjöldi einstaklinga fyrstu sex mánuði ársins 2010 var 71, en 70 einstaklingar komu í neyðarvistun fyrstu 6 mánuði ársins 2009.

Fjöldi umsóknum þeirra sem óska eftir að gerast fósturforeldrar fækkaði um eina ef bornir eru saman fyrstu 6 mánuði áranna 2009 og 2010. Samtals bárust 31 umsókn fyrstu sex mánuði ársins 2010 og voru flestar umsóknir frá Reykjavík og nágrenni.

Í eftirfarandi töflum má sjá sundurliðun á þessum samanburði.

Tilkynningar til barnaverndarnefnda

Fjöldi tilkynninga

Barnaverndarnefnd	Fyrstu 6 mán 2009		Fyrstu 6 mán 2010	
	Fjöldi	*Hlutfall*	*Fjöldi*	*Hlutfall*
Reykjavík	2.268	47,6	2.264	45,9
Seltjarnarnes	33	0,7	22	0,4
Kópavogur	394	8,3	421	8,5
Garðabær	70	1,5	69	1,4
Hafnarfjörður	346	7,3	388	7,9
Álftanes	43	0,9	59	1,2
Reykjanesbær	282	5,9	279	5,7
Grindavík	55	1,2	57	1,2
Sandgerði	121	2,5	191	3,9
Mosfellsbær	173	3,6	134	2,7
Akranes	94	2,0	60	1,2
Borgarfjarðar og Dala	28	0,6	16	0,3
Snæfellinga	26	0,5	14	0,3
Norðanverðir Vestfirðir	72	1,5	100	2,0
Vesturbyggð og Tálknafjörður	7	0,1	13	0,3
Húnaþing vestra	18	0,4	25	0,5
A-Hún	13	0,3	39	0,8
Skagafjörður	45	0,9	23	0,5
Útey	52	1,1	56	1,1
Eyjafjörður	170	3,6	189	3,8
Grímsey	0	0,0	0	0,0
Þingeyingar	62	1,3	71	1,4
Fljótsdalshérað	46	1,0	34	0,7
Fjarðabyggð	39	0,8	69	1,4
Hornafjörður	20	0,4	19	0,4
Árborg	95	2,0	82	1,7
Uppsveitir Árnessýslu	21	0,5	18	0,4
Hveragerði	18	0,4	26	0,5
Ölfus	3	0,1	7	0,1
Rang.valla- og V-Skaftafellss.	26	0,4	37	0,8
Vestmannaeyjar	125	2,6	151	3,1
Samtals	**4.765**	**100,0**	**4.933**	**100,0**

*Barnav. Grímseyjar sameinaðist barnav. Eyjafjarðar 1. júní 2009.

Fjöldi tilkynninga eftir landsvæði

Landsvæði	**Fyrstu 6 mán 2009**		**Fyrstu 6 mán 2010**	
	Fjöldi	*Hlutfall*	*Fjöldi*	*Hlutfall*
Höfuðborgarsvæði*	3.327	69,8	3.357	68,0
Landsbyggð	1.438	30,2	1.576	32,0
Samtals	**4.765**	**100,0**	**4.933**	**100,0**

* Höfuðborgarsvæðið tilheyra öll sveitarfélög á höfuðborgarsvæðinu: Reykjavík, Hafnarfjörður, Garðabær, Álftanes, Kópavogur, Seltjarnarnes, Mosfellsbær og Kjósarhreppur.

Fjöldi barna sem tilkynnt var um*

Barnaverndarnefnd	Fyrstu 6 mán 2009		Fyrstu 6 mán 2010	
	Fjöldi	*Hlutfall*	*Fjöldi*	*Hlutfall*
Reykjavík	1.738	43,6	1.771	43,5
Seltjarnarnes	22	0,6	22	0,5
Kópavogur	332	8,3	350	8,6
Garðabær	67	1,7	64	1,6
Hafnarfjörður	310	7,8	335	8,2
Álftanes	36	0,9	43	1,1
Reykjanesbær	237	5,9	254	6,2
Grindavík	53	1,3	51	1,3
Sandgerði	121	3,0	138	3,4
Mosfellsbær	173	4,3	123	3,0
Akranes	83	2,1	52	1,3
Borgarfjarðar og Dala	27	0,7	16	0,4
Snæfellinga	25	0,6	14	0,3
Norðanverðir Vestfirðir	70	1,8	84	2,1
Vesturbyggð og Tálknafjörður	7	0,2	13	0,3
Húnaþing vestra	18	0,5	20	0,5
A-Hún	13	0,3	23	0,6
Skagafjörður	44	1,1	20	0,5
Útey	47	1,2	56	1,4
Eyjafjörður	135	3,4	174	4,3
Grímsey	0	0,0	0	0,0
Þingeyingar	60	1,5	63	1,5
Fljótsdalshérað	41	1,0	33	0,8
Fjarðabyggð	38	1,0	66	1,6
Hornafjörður	19	0,5	19	0,5
Árborg	94	2,4	82	2,0
Uppsveitir Árnessýslu	18	0,5	15	0,4
Hveragerði	18	0,5	24	0,6
Ölfus	3	0,1	4	0,1
Rang.valla- og V-Skaftafellss.	24	0,6	33	0,8
Vestmannaeyjar	114	2,9	113	2,8
Samtals	**3.987**	**100,0**	**4.075**	**100,0**

*Tölur um fjölda barna sem tilkynnt var um eru fengnar þannig að fjöldi barna sem tilkynnt er um í hverjum mánuði fyrir sig er lagður saman. Tilkynningar geta borist um sama barnið á milli mánaða, þannig að hér er ekki alltaf um að ræða fjölda einstaklinga yfir ákveðið tímabil heldur, samanlagðan heildarfjölda barna í hverjum mánuði fyrir sig.

Fjöldi barna sem tilkynnt var um eftir landsvæði

Landsvæði	Fyrstu 6 mán 2009		Fyrstu 6 mán 2010	
	Fjöldi	*Hlutfall*	*Fjöldi*	*Hlutfall*
Höfuðborgarsvæði	2.678	67,2	2.708	66,5
Landsbyggð	1.309	32,8	1.367	33,5
Samtals	**3.987**	**100,0**	**4.075**	**100,0**

*Höfuðborgarsvæðið tilheyra öll sveitarfélög á höfuðborgarsvæðinu: Reykjavík, Hafnarfjörður, Garðabær, Álftanes, Kópavogur, Seltjarnarnes, Mosfellsbær og Kjósarhreppur.

Fjöldi barna þar sem ákveðið var að hefja könnun*

	Fyrstu 6 mánuði 2009		Fyrstu 6 mánuði 2010	
	Fjöldi	*Hlutfall*	*Fjöldi*	*Hlutfall*
Fjöldi barna þar sem ákveðið var að hefja könnun, mál þegar í könnun eða meðferð (opið mál)	(1.903)	(47,7)	2.625	64,4

*Þess ber að geta að tölurnar milli 2009 og 2010 er ekki fyllilega samanburðarhæfar vegna breytinga á sískráningu í byrjun árs 2010.

Ástæður tilkynninga*

Ástæður tilkynninga	Fyrstu 6 mán 2009		Fyrstu 6 mán 2010	
	Fjöldi	*Hlutfall*	*Fjöldi*	*Hlutfall*
Vanræksla	**1.615**	**33,9**	**1.561**	**31,7**
Líkamleg vanræksla	55	1,2	74	1,5
Vanræksla varðandi umsjón og eftirlit	1.300	27,3	1.305	26,5
*Þar af foreldrar í áfengis-og fíkniefnaneyslu	444	9,3	391	7,9
Vanræksla varðandi nám	63	1,3	63	1,3
Tilfinningaleg vanræksla	211	4,4	148	3,0
Ofbeldi	**893**	**18,7**	**1.044**	**21,2**
Tilfinningalegt/sálrænt ofbeldi	346	7,3	567	11,5
*þar af heimilisofbeldi	118	2,5	216	4,4
Líkamlegt ofbeldi	293	6,1	275	5,6
Kynferðislegt ofbeldi	260	5,5	223	4,5
Áhættuhegðun	**2.243**	**47,1**	**2.305**	**46,7**
Neysla barns á vímuefnum	304	6,4	409	8,3
Barn stefnir eigin heilsu og þroska í hættu	600	12,6	489	9,9
Afbrot barns	1.007	21,1	1.052	21,3
Barn beitir ofbeldi	213	4,5	268	5,4
Erfiðleikar barns í skóla, skólasókn áfátt	154	3,2	114	2,3
Heilsa eða líf ófædds barns í hættu	**14**	**0,3**	**23**	**0,5**
Tilkynningar alls	**4.765**	**100,0**	**4.933**	**100,0**
Hversu oft var barn í yfirvofandi hættu	**91**		**104**	

* Athugið að aðeins má merkja við eina aðalástæðu fyrir hverja tilkynningu. Hins vegar má merkja við fleiri undirástæður t.d. innan vanrækslu. Ef ein tilkynning berst um vanrækslu skal merkja við vanrækslu sem aðalflokk en merkja má t.d. við bæði líkamlega vanrækslu og tilfinningalega. Samanlagður fjöldi aðalflokkanna fjögurra stemmir því við fjölda tilkynninga en fjöldi innan hvers aðalflokks þarf ekki að stemma við heildartöluna.

*Fyrst var spurt um áfengis-og fíkniefnaneyslu foreldra og heimilisofbeldi í sískráningu 2009

Tilkynnendur

Tilkynnendur	**Fyrstu 6 mán 2009**		**Fyrstu 6 mán 2010**	
	Fjöldi	*Hlutfall*	*Fjöldi*	*Hlutfall*
Barnið sjálft	25	0,5	30	0,6
Ættingjar barns aðrir en foreldrar	220	4,6	214	4,3
Nágrannar	360	7,6	364	7,4
Önnur barnaverndarnefnd	98	2,1	75	1,5
Þjónustumiðst./starfsm.félagsþjónustu	92	1,9	76	1,5
Lögregla	2.372	49,8	2.420	49,1
Skóli, sérfræðiþj., fræðslu- eða skólaskr.	550	11,5	537	10,9
Leikskóli/gæsluforeldri	112	2,4	80	1,6
Læknir/heilsugæsla/sjúkrahús	277	5,8	322	6,5
Foreldrar barns	441	9,3	481	9,8
Aðrir	218	4,6	334	6,8
Samtals	**4.765**	**100,0**	**4.933**	**100,0**

Umsóknir um meðferð

Tegund meðferðar

Tegund meðferðar	**Fyrstu 6 mán 2009**		**Fyrstu 6 mán 2010**	
	Fjöldi	*Hlutfall*	*Fjöldi*	*Hlutfall*
Stuðlar	36	46,1	30	40,0
Götusmiðjan	24	30,8	29	38,7
Langtímameðferð	18	23,1	16	21,3
Samtals	**78**	**100,0**	**75**	**100,0**

Umsóknir eftir landsvæði

Landsvæði	**Fyrstu 6 mán 2009**		**Fyrstu 6 mán 2010**	
	Fjöldi	*Hlutfall*	*Fjöldi*	*Hlutfall*
Reykjavík	34	43,6	32	42,7
Nágrenni Reykjavíkur*	27	34,6	24	32,0
Landsbyggð	17	21,8	19	25,3
Samtals	**78**	**100,0**	**75**	**100,0**

*Nágrenni Reykjavíkur tilheyra öll sveitarfélög á höfuðborgarsvæðinu nema Reykjavík: Hafnarfjörður, Garðabær, Álftanes, Kópavogur, Seltjarnarnes, Mosfellsbær og Kjósarhreppur.

Kyn barna sem sótt er um meðferð fyrir

Kyn	**Fyrstu 6 mán 2009**		**Fyrstu 6 mán 2010**	
	Fjöldi	*Hlutfall*	*Fjöldi*	*Hlutfall*
Drengir	40	51,3	42	56,0
Stúlkur	38	48,7	33	44,0
Samtals	**78**	**100,0**	**75**	**100,0**

Meðalaldur barna sem sótt er um meðferð fyrir

Meðalaldur barna	**Fyrstu 6 mán 2009**	**Fyrstu 6 mán 2010**
Meðalaldur barna	15,2	15,4

Umsóknir um Fjölkerfameðferð (MST)

Fjölkerfameðferð (MST) snýr að fjölskyldum unglinga með fjölþættan hegðunarvanda sem kominn er á það alvarlegt stig að vistun unglings utan heimilis er talin koma til greina. Markhópurinn eru unglingar á aldrinum 12-18 ára og fer meðferðin fram á heimilum fólks. Nýtt MST meðferðarteymi tók til starfa í mars s.l. og fjölgaði þerapistum þá úr fjórum í sex.

Umsóknir eftir landsvæði

Landsvæði	**Fyrstu 6 mán 2009**		**Fyrstu 6 mán 2010**	
	Fjöldi	*Hlutfall*	*Fjöldi*	*Hlutfall*
Reykjavík	12	42,9	17	40,5
Nágrenni Reykjavíkur*	16	57,1	25	59,5
Samtals	**28**	**100,0**	**42**	**100,0**

*Nágrenni Reykjavíkur tilheyra öll sveitarfélög á höfuðborgarsvæðinu nema Reykjavík: Hafnarfjörður, Garðabær, Álftanes, Kópavogur, Seltjarnarnes, Mosfellsbær og Kjósarhreppur.

Kyn barna sem sótt er um MST fyrir

Kyn	**Fyrstu 6 mán 2009**		**Fyrstu 6 mán 2010**	
	Fjöldi	*Hlutfall*	*Fjöldi*	*Hlutfall*
Drengir	20	71,4	21	50,0
Stúlkur	8	28,6	21	50,0
Samtals	**28**	**100,0**	**42**	**100,0**

Meðalaldur barna sem sótt var um MST fyrir

Meðalaldur barna	**Fyrstu 6 mán 2009**	**Fyrstu 6 mán 2010**
Meðalaldur barna	14,3	14,2

Umsóknir um fóstur

Tegund fósturs

Tegund fósturs	Fyrstu 6 mán 2009		Fyrstu 6 mán 2010	
	Fjöldi	*Hlutfall*	*Fjöldi*	*Hlutfall*
Tímabundið	45	82,0	49	77,8
Varanlegt	2	3,6	4	6,3
Styrkt	8	14,5	10	15,9
Samtals	**55**	**100,0**	**63**	**100,0**

Umsóknir eftir landsvæði

Landsvæði	Fyrstu 6 mán 2009		Fyrstu 6 mán 2010	
	Fjöldi	*Hlutfall*	*Fjöldi*	*Hlutfall*
Reykjavík	22	40,0	35	55,6
Nágrenni Reykjavíkur*	14	25,5	9	14,3
Landsbyggð	19	34,5	19	30,2
Samtals	**55**	**100,0**	**63**	**100,0**

*Nágrenni Reykjavíkur tilheyra öll sveitarfélög á höfuðborgarsvæðinu nema Reykjavík: Hafnarfjörður, Garðabær, Álftanes, Kópavogur, Seltjarnarnes, Mosfellsbær og Kjósarhreppur.

Kyn barna sem sótt er um fóstur fyrir

Kyn	Fyrstu 6 mán 2009		Fyrstu 6 mán 2010	
	Fjöldi	*Hlutfall*	*Fjöldi*	*Hlutfall*
Drengir	31	56,4	33	52,4
Stúlkur	24	43,6	30	47,6
Samtals	**55**	**100,0**	**63**	**100,0**

Meðalaldur barna sem sótt er um fóstur fyrir

Meðalaldur barna	Fyrstu 6 mán 2009	Fyrstu 6 mán 2010
Tímabundið	13,2	9,0
Varanlegt	16,0	12,8
Styrkt	11,5	12,7
Samtals	13,0	9,8

Þjónusta í Barnahúsi

Þjónusta í Barnahúsi

	Fyrstu 6 mánuði 2009 Fjöldi	Fyrstu 6 mánuði 2010 Fjöldi
Rannsóknarviðtöl	137	123
a. Skýrslutökur	29	26
b. Könnunarviðtöl	108	97
Greiningar- og meðferðarviðtöl	74	59
Læknisskoðanir	24	10

Kyn barna í Barnahúsi*

Kyn	**Fyrstu 6 mánuði 2009**		**Fyrstu 6 mánuði 2010**	
	Fjöldi	*Hlutfall*	*Fjöldi*	*Hlutfall*
Drengir	34	24,3	40	32,5
Stúlkur	103	75,7	83	67,5
Samtals	**137**	**100,0**	**123**	**100,0**

*kyn þeirra barna sem komu í skýrslutöku eða könnunarviðtal, sama barn getur komið bæði í skýrslutöku og könnunarviðtal innan tiltekins tíma.

Neyðarvistun á Stuðlum

Neyðarvistun á Stuðlum

	Fyrstu 6 mánuði 2009	Fyrstu 6 mánuði 2010
	Fjöldi	Fjöldi
Fjöldi vistana	132	132
Vistunardagar	804	782
Fjöldi einstaklinga	70	71

Kyn barna í neyðarvistun á Stuðlum

Kyn	**Fyrstu 6 mánuði 2009**		**Fyrstu 6 mánuði 2010**	
	Fjöldi	*Hlutfall*	*Fjöldi*	*Hlutfall*
Drengir	34	48,6	32	45,1
Stúlkur	36	51,4	39	54,9
Samtals	**70**	**100,0**	**71**	**100,0**

Umsóknir um leyfi til að gerast fósturforeldrar

Umsókn um leyfi til að gerast fósturforeldrar

Hvaðan koma umsóknir?	Fyrstu 6 mán 2009		Fyrstu 6 mán 2010	
	Fjöldi	*Hlutfall*	*Fjöldi*	*Hlutfall*
Reykjavík og nágrenni	15	47,0	15	48,4
Vesturland	6	19,0	2	6,5
Vestfirðir	0	0,0	0	0,0
Norðurland	6	19,0	7	22,6
Austurland	1	3,0	1	3,2
Suðurland	2	6,0	4	12,9
Reykjanes	2	6,0	2	6,5
Fólk búsett erlendis	0	0,0	0	0,0
Samtals	**32**	**100,0**	**31**	**100,0**